

Miasto – Ogród a Osiedle Głębokie.

Pod koniec XIXw. rewolucja przemysłowa w krajach Europy i Ameryki Północnej zaowocowała bogaceniem się społeczeństwa. Jednocześnie towarzyszyło temu przeludnienie gwałtownie rozwijających się miast i związane z tym złe warunki mieszkaniowe oraz patologie społeczne.

Z potrzeby czasu powstawały nowe założenia architektoniczne - osiedla pracownicze, przeznaczone dla kadry kierowniczej, robotników i ich rodzin. Na obszarze obecnej Polski takie budownictwo patronackie związane było głównie z przemysłem hutniczym, kopalnianym i włókienniczym.

Powstawały koncepcje , które miały rozwiązać problemy przeludnionych miast.

Autorem jednej z nich był brytyjski urbanista, Ebenezer Howard .

Idea nowoczesnego miasta została opisana przez Howarda w książce *Miasta ogrody jutra*.

Zasadniczymi cechami miasta ogrodu wg Howarda i jemu podobnych jest :

- ograniczona ilość mieszkańców, na ograniczonej przestrzeni ,otoczonej zielenią
- miasto jest samowystarczalne organizacyjnie i społecznie - zapewnione są miejsca pracy oraz produkcja żywności na własne potrzeby oraz przestrzeń życiowa
- liczba mieszkańców 30 000
- centralne miejsce zajmował park, wokół niego sytuowane były budynki użyteczności publicznej a dookoła parku, kryty pasaż ze sklepami i ogród zimowy
- dalej od centrum, koncentrycznie rozmieszczone były bulwary zieleni z budynkami użyteczności publicznej i domami mieszkalnymi w ogrodach

Spółeczeństwa takich miast byłyby samowystarczalne kulturowo i ekonomicznie, miały pozbyć się przestępczości, skrajnego ubóstwa.

W miarę powiększania się liczby mieszkańców miasta zasadniczego, tworzone miały być satelickie miasta-ogrody, w oparciu o podobną filozofię tworzenia przestrzeni zurbanizowanej na potrzeby ograniczonej liczbowo społeczności.

Przykłady zrealizowanych miast-ogrodów :

Anglia - Letchwort, ogrody Hampstead i Welwyn

Niemcy - Marga

Polska - Podkowa Leśna, Milanówek, w Gliwicach osiedle Wilcze Gardło i osiedle Giszowiec

Idea miast-ogrodów rozprzestrzeniła się na całym świecie. Powstawały towarzystwa propagujące nowe myślenie o organizowaniu przestrzeni miejskiej celem stworzenia lepszych warunków do życia dla społeczeństwa, pod kątem społecznym i ekologicznym.

W Polsce propagatorem idei miasta-ogrodu był lekarz higienista z Płocka, dr Władysław Dobrzyński, inicjator Delegacji do Spraw Miast - ogrodów przy Warszawskim Towarzystwie Higieny. Okolice Warszawy i Mazowsze obfitują w przykłady zrealizowanych w warunkach miejscowych miast-ogrodów: Milanówek, Konstancin, Magdalenka, Żyrardów, Ząbki, Podkowa Leśna...

Większość miast-ogrodów nie wytrzymała próby czasu, miasta satelickie stały się sypialniami, mieszkańcy dojeżdżają do centrów miast do pracy, bo lokalne zakłady pracy są niewystarczające.

Idea miasta – ogrodu realizowana była w różny sposób, w zależności od uwarunkowań miejscowych – prawa, historii, społeczności. Często były to dzielnice miejskie lub osiedla podmiejskie i jeśli zachowana jest cecha wyróżniająca – mała intensywność zabudowy, piękna zieleń, uliczki przebiegające po owalu, do dziś stanowią przedmiot zachwyty a ich mieszkańcy nie bez powodu są przekonani o wyjątkowości miejsca zamieszkania.

Podkowa leśna

Urbaniści i architekci, a przede wszystkim inwestorzy rzadko kiedy wracają do pomysłu tworzenia przestrzeni zurbanizowanej zapewniającej warunki zrównoważonego rozwoju, budowania małych społeczności, likwidacji groźnej anonimowości i tendencji do izolacjonizmu. Rzeczywistość rynkowa powoduje, że na wolnych terenach powstają niezaplanowane, przypadkowe osiedla z małymi działkami. Charakteryzują się niedogodnymi dojazdami oraz brakiem przestrzeni społecznej – placów, miejsc parkingowych, zieleńców, miejsc handlowych. W przypadku powstawania osiedli developerskich najczęstszym kryterium podstawowym jest maksymalne zagęszczenie zabudowy.

Zieleń prywatna jaką wprowadzają mieszkańcy osiedli pełni zasadniczo izolację od zbyt ruchliwej ulicy, od zbyt bliskiego sąsiedztwa – są to najczęściej nietrwałe, szybko rosnące wysokie żywopłoty zieleni technicznej. Krzewy z tuji zdominowały osiedla podmiejskie, miasteczka i wsie. Przechodzień i sąsiad nie ma możliwości oglądania przestrzeni ogrodowej i nie tworzy ona wspólnego, przyjaznego środowiska osiedlowego – jest to jedna z zasadniczych cech odróżniających osiedla współczesne od miast i osiedli ogrodów jakie powstawały niegdyś.

Osiedle Głębokie jest realizacją marzenia o miejscu do mieszkania w mieście i na wsi, a przede wszystkim w bliskim kontakcie z przyrodą. Działania pierwszych inwestorów i mieszkańców oraz czas spowodowały, że mieszkamy pośród pięknych, starych ogrodów z często rzadkimi, oryginalnymi roślinami.

Pięknie pachną sosny, szumią dorodne buki i dęby. Trzeba otaczać je troską, na miejsce starego drzewa sadzić nowe, bo godzi się pozostawić to miejsce równie pięknym jakim jest obecnie.

opracowała Iwona Trzaska

źródła:

WIKIPEDIA

<http://www.miastaogrody.pl/>

foto - http://warszawa.dlastudenta.pl/wiadomosci/artukul/Festiwal_OTWARTE_OGRODY,8318.html